

inzerati se sprejemajo in velja
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se
sena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nebrankovana
pisma se ne sprejemajo

Naročnino prejema opravništvu
(administracija) in ekspedicijska na
velikem trgu n. št. 9, II. nad-
stropji.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
Za pol leta . . . 5 " "
Za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
Za pol leta . . . 4 " 20 "
Za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na den pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo na velikem trgu n.
št. 9, v II. nadstropji.

Izhaja po trikrat na teden, in
sicer v torek, četrtek in soboto.

**Zarad praznikov izide pri-
hodnja šte. „Slovenca“ v četrtek 29. t. m.**

Naprej zastava slave!

Ste zopet tukaj, veličastni najinljiviših
spominov polni dnevi — prelepi velikonočni
prazniki! Bodite pristrčno pozdravljeni! O
kolikrat ste nam že v življenji napolnili sreč
z novo tolažbo in radostjo, z novimi sklepi
in novim navdušenjem! Bodite zopet letos
vsim našim bratom na okrog luč in gor-
kota, ki naj jim razsvetljuje um z nebe-
škimi resnicami in vnema srce z naj blažim
netilom za vikše namene!

Glej, zopet jemljemo bandera iz cer-
kvenih shramb, slovenski junaki jih ponosni
nosijo, kakor so jih nosili že stotine let; za
njimi se veselo-pobožno vrstujejo slovenski
možaki in slovenske žene, slovenska mla-
dina in deca slovenska, kakor se je godilo
od zdavnih zdavnih časov; vse se veseli in
radnje, vse časti in moli Zveličarja, ki za-
pusti altar in v neizmerni ponižnosti hoče v
sredi med svojimi ovčicami obhajati svoje
zmagoslavno Vstajenje. Splošno veselje in
pobožnost raznema še lepo vbrano slovesno
zvonenje in veselo petje, ki se razlega v
čast od smrti vstalemu Zveličarju in —
„Regina coeli, laetare, aleluja!“ — tudi ne-
beški kraljici Mariji, kateri so pobožni Slo-
venci sploh tako pristrčno vdani.

Nekaj posebnega je to, da ravno cer-
kvena bandera, cerkvene zastave pri

procesijah nam tolikanj duha povzdigajo
in srce vnemajo. Menda zato, ker so ne-
kakšno znamenje naše katoliške edinosti, ve-
soljne vojskujoče cerkve, ki je bila s svojo
slavno zastavo že sto- in stokrat v vročih
bojih, pa stoji še nepremagana, in pa ne-
kakšen budilen spomin vsih onih preblagih,
ki so si že pod to zastavo pribojevali krono
večne slave. — Še prav poseben pomen pa
ima o veliki noči ono malo rudeče banderce,
ki ga drži od smrti vstali Zveličar v eni
roki, z drugo pa tako pomenljivo proti nebu
kaže. Zdi se mi, kakor bi bila v tej podobi
tesno združena vsa zgodovina Jezusovega
življenja in zasluženja ter zgodovina vsega,
kar je že Njegova cerkev storila vsa leta za
pravo oliko in srečo vsih narodov na zemlji.

Vemo, da tudi drugod z veliko častjo in
z veselim navdušenjem obhajajo vsi zavedni
katoličanje Vstajenje Gospodovo; pa tudi to
vemo, da po družih deželah so v sedanjem
času za Cerkev še žalostniše razmere, ka-
kor v našem cesarstvu, ki ima tako modrega
in vernega vladarja; in menda tudi med
raznimi kronovinami, ki jih čuva ponosni
avstrijski orol, se v prvi vrsti še odlikuje
naša mila domovina slovenska. Nedavno sem
slišal brati pismo nekega slovenskega ro-
jaka, ki je v odlični službi v drugi krono-
vini, v katerem blagruje našo deželo zastran
dejansko vernega ljudstva ter hvalno pri-
znava zasluge vnete slovenske duhovščine.
Vse to hvaležno priznamo, če tudi se ne

da tajiti žalostno spoznanje, da versko nav-
dušenje, versko mišljenje in življenje v mno-
gih sreih pojema in ugasuje.

Pač res: kdor z duhom in srcem ob-
haja velikonoč, se bo z nekakšno silo
primoranega čutil, Boga še posebno zato
zahvaliti, da je ohranil naš mili narod v
pravi veri in da ga je obvaroval krivover-
ske zmote in duhovno-ledene zmrzote. Ne-
kateri posebno radi hvalijo krivoverske može,
da so največ storili za razvoj narodnega je-
zika. Če je kaj res na tem — vse vem, da
ni — no potlej moramo pa še prav posebno
iz globočine srca zahvaliti ljubega Boga, da
nas ni grozovito valovje tako žalostno za
seboj potegnilo, kakor severne narode.

Naša hvaležnost za neprecenljivi dar pa
mora biti djanska. V djani moramo poka-
zati, da smo ga vredni. Sicer bi se tudi nam
vtegnile spolniti, kakor so se že spolnile
pri mnogih narodih grozovite besede: „Kra-
ljestvo božje vam bo odvzeto in dano bo
ljudstvu, katero bo sad donášalo.“

Naj tedaj slehern, kdorkoli v resnici
dobro želi Slovincem, po svoji moči podpira
in pospešuje katoliški živelj, katoliško miš-
ljenje in življenje, zlasti med slovensko mla-
dino, — začeni seveda vsak sam pri sebi.

Hočemo, da smemo li velikonočnim praz-
nikom tudi nekaj politike prinesiti? Da,
zakaj ne? Saj brez politike je enkrat nekdo
rekel, tudi očenaša ne moremo odmoliti. Tedaj:
Kristus zaničevan kot izvržek človeštva, kot

Listek.

Iz spomeniške knjige poljskega učitelja.

Spisal H. Sienkiewicz.

Mnogo so na svetu že vidile moje oči,
in navadil sem se ne čuditi se ničemu, ali
priznavam, da sem le s težavo verjel, da bi
morala obstati taka blodnja, v kateri bi se
ugonobivala vstrajnost deteta, moč njego-
vega značaja in vse delo. Je v tem nekaj
nezdravega; in ko bi mi besede zamogle na-
graditi za vso žalost in gorje, pa bi za-
klical s Hamletom, da se dogajajo na svetu
reči, o katerih se ni sanjalo filozofom...

Deloval sem z Mihcem, kakor da bi od
teh redov, ki jih je za svoj napredek dobi-
val, bila tudi moja lastna bodočnost odvisna.
Vsaj sva imela oba z mojim ljubejem eden
cilj: ohraniti jo, podati ji dobro spričevalo
in priklicati nasmehljaj sreče na njene ustnice.
Kadarkoli se mu je posrečilo dobiti dober
red, prišel je iz šole vesel in srečen. Dozde-
valo se mi je, kot da bi v takem hipu naglo
rastel, postal ves živahnejši; tudi njegova
sicer skaljena očesca svetila sta se kakor
dva oglja. Hitro je odvrget z ozkih svojih
pleč s knjigami prenapolnjeno torbo, in smi-

jaje mi nasproti počel govoriti že na pragu:
„Gospod Vavrinkovič, mamica bode zado-
voljna! Dobil sem danes iz zemljepisja — ni
uganite kaj?“ A ko sem delal, kakor da ne
uganem, pribežal je k meni s ponosnim liči-
cem, ovil roke okrog mojega vratu in go-
voril mi na uho, vendar dosti glasno: „Petko,
v resnici petko!“ Bili so to srečni trenutki
za naji oba. Na večer v tacihi dnevih si je
Mihec, ves iz sebe, predstavljal, kaj bode,
ako dobi za vse rede izvrstno in govoričil
je polu k meni, polu k sam sebi:

„O Božiču pojdeva v Zalesje: kakor
navadno po zimi, padal bo sneg, in pope-
ljeva se toraj na sanéh. Dospava tje po noči,
ali — ó, mamica, ta me bode vže pričako-
vala, objame me, poljubi in potem popraša
po spričevalu. Jaz navlašno skremžim obraz,
a ona bo čitala, iz veronauka: izvrstno, z
nemščine: izvrstno, same izvrstno! O gospod
Vavrinkovič!“

In ubozemu fanteku stopile so solze v
oči; a jaz namesto, da bi ga miril, hitel sem
v duhu (sam z njim v hišico k Zalesju, mi-
slil na nje važnost, na mir in na višje ple-
menito bitje, ki je bila tam gospá, in na
srečo, ki jo njej napravi vrnitev fanta z iz-
vrstnim spričevalom.

Porabil sem take trenutke, in dajal Mi-

hecu vedeti, da če tudi je mamici veliko mar
za njegov úk, si je ona poleg v skrbéh tudi
za njegovo zdravje, da se toraj ne sme jo-
kati, če ga popeljem na sprehod, da mora
spavati toliko časa, dokler mu ukažem in ne
mučiti se pri nočnem sedenji. In fantek
ganjen je, objemaje me, zagotavljal: „Dobro,
moj zlati, dobri gospod, še bom zdrav, da
bo strah in postanem jak in čvrst, da me
niti mama, niti mala Lola ne spoznata.“

Dobival sem tudi čisto pisma od gospé
Marije, priporočujoča mi: čuvati nad zdrav-
jem otroka, ali v obupnosti sem se od dné do
dné prepričeval, da je bilo nemogoče tú sto-
piti študije z zdravjem. Ko bi bili predna-
šani predmeti težki, znal si bi bil pomoči s
tem, da bi bil premestil Mihca iz drugega
razreda v prvega, toda on je té predmete
zadostno razumel; ne za nauk, marveč za
čas je tú šlo — in za ta nesrečni nemški
jezik, katerega še dete ni moglo zadostno
naučiti. K temu toraj nisem vedel drugega
sveta, ter čakal le edino na to, da dojdejo
prazniki in da počitek nadomesti te pomanj-
kljivosti v fantovem zdravji, ki jih je pro-
vzročilo presilno delo.

Ko bi bil Mihec bolj malomarno dete,
manj skrbi bi mi bil prizadeval; pa njegovi
občutljivosti je mnogo zadajal napredek in

zapeljivec ljudstva (dandanašnji liberalci bi rekli: kot mračnjak) v smrt križa obsojen, je v kljub vsi farizejski zvijači, v kljub zdvajanju zaslepljenemu ljudstvu, v kljub vsi previdnosti in straži, zmagovalno in častiljivo iz groba vstal ter z odločno besedo: „Meni je vsa oblast dana; pojdite po vsem svetu in učite vse narode“ postavil Cerkev, svojo namestnico. Tej pa se vsa stoletja godi, kakor njenemu Vstanovitelj. Od stoletja do stoletja ima Cerkev hude boje s svojimi sovražniki. Kakor Kristus tudi Cerkev, dobrotnica ljudstva, je bila vendar po mogočnikih zaničevana, ter s peklensko zvičajnostjo v tla pomandrana; Julijan odpadnik, Napoleon, Bismark, framasoni, i. dr. komu ne pridejo na misel! In kaj so opravili? Nič, ali bolj prav, ravno nasprotno, kar so nameravali. Cerkev so grdili, zasramovali, ter hotli jo zatreti, a dosegli so to, da jih je in bode svet obsojeval kot zvičajne krivičnike, ki so v jamo po njih Cerkvi izkopano sami padli in — poginili. Cerkev pak je še vsako stoletje, po vsakem preganjanji častiljivo vstala, ter se mogočnije svetila, kakor pred. Medite li, vi liberalni framasoni (ali framasonski liberalci), ki se zdaj s svojo liberalno brezvernostjo slepotno ponašate, da bote vi kaj več opravili? Oj ohole trape! Kar vsi velikani z vso oblastjo niso izvršili, bote vi nezmožni pritlikovci izvršili? Oj pač ne — vekomaj ne! Cerkev bo zmagovito vstala, ljudstva razsvitljevala in osrečevala, vas pak bode svet obsojeval kot zaslepljene bedake, kot hudobne krivičnike. Kdaj li bode to — čez 10, 20, 50 let, vé le Tisti, ki je zmagovito iz groba vstal ter bandero pred nami nosi z napisom: „Ne bojte se, jaz sem svet premagal, pa ga bote tudi vi — Cerkve na skali tudi moči (vrata) peklenske ne bodo zmagale.“

In ti slovenski narod, bodeš li skoraj vstal kot narod ter vendar že enkrat pravice dobil v šoli, v cerkvi, v vradnji, ki ti gredó po božjih, državnopravnih in človeških postavah? Oj koliko že truda, pričakovanja, vstajanja in vendar še ne vstajenja! Bode li kdaj tvoje vstajenje resnično kot narod med narodi? Upaj, pa delaj in bojuj se pod ban-

nevspeh. Trenutki radosti in one „petke“, o katerim sem se zmenil, bili so na nesrečo le redki. Tako sem se naučil čitati mu z lica, in naj je le vstopil, že sem na prvi pogled poznal, ako se mu je kaj pripetilo.

„Si dobil slabi red?“ vprašal sem ga.

„Takó je!“

„Nisi razumel?“

Časih je dejal: „Nisem“, še pogostej pa: „Sem, toda nisem zamogel povedati.“ Kakor je pripovedoval mali Ovícki, prvi iz družega razreda, katerega sem nalašč prosil večkrat k nam dohajati, da bi se Mihec z njim učil, dobival je slabe rede glavno zato, ker se ni znal izraziti. In v tej meri, kot se je fanté duševno in telesno medlejši začutil, množili so se tudi nevspehi. Opazil sem, kakó je ves izplakan zasedel zopet k delu, bival tam navidez tih in pokojen; toda v tem dvojnem trudu, s kakoršnjim se je k delu podal, bilo je vkup nekaj obupnega in vročinskega. Časih pa je vstopil v kót, stiskal z rokama glavo in molčal; mislil si je boré, da grob koplje ljubljani mamici in ni vedel si pomoči; ter se začutil naravnost v zahomotanosti, iz katere ga ni bilo izhoda.

(Dalje prih.)

derom vstalega Zveličarja svojega, pod banderom njegove nepremagljive Cerkve.

A to je ravno, kar resničnim rodoljubom sreč podira. Narod že tako mali, je po kratkovidni slepoti nekaterih liberalno izšolanih dijakov, postavljenih v raznih službah razcepljen v dve stranki, v liberalno in klerikalno, kakor pravijo, v resnici pa brezverno in verno-katoliško. Radi ali neradi moramo pripoznati, da liberalni strup, zavdajan Slovencem nekako od l. 1860 in potem z vso strastjo vsilovan, začel je svoj sad roditi. Slovenski narod se je začel leto za letom z liberalizmom bolj pečati, v enaki meri pa je bilo spodkopano verno prepričanje in s tem je šla tudi stara poštenost in zanesljivost pri volitvah in vsem javnem življenji po vodi. Le poglej, kako že dijak, delavec, obrtnik, (višjih stanov še ne imenujem ne), da celo borni kmetič stavi nekako slavo, nekako imenitnost v to, da cerkev in pobožnost zaničuje, ter se s tem olikanega, razsvetljenega skazuje in miluje premlado deco, prestare ženice kot slaboumne, da se še s tem zabavajo, česar olikani človek, več ne potrebuje, da, za neumnost pozná.

Zdaj pa poglej, kako taki liberalci delujejo. Nемеc pravi o svojih liberalcih in o njih delovanji: „Schwindel und nichts als Schwindel.“ To moremo in žalibog moramo tudi mi o slovenskih liberalcih reči. Ne bomo se pri tem mudili, ne bomo izgledov navajali (exempla odiosa), pa kdor ima zdrave možgane, naj pogleda njih delovanje pri volitvah, v srenjskih zastopih, v šolskih odborih itd. in bo videl kaki sad rodi nesrečni liberalizem (n. pr. dr. Breznik). Le poglej naše liberalne državne poslance, ki so večinoma odlični veliki gospodje, doktorji raznih strok, grajščaki itd. kako grozovito je njih postopanje, od mnogih se smé reči, da so odpadniki in prave izdajice Avstrije. (Schönerer) Da, bo kdo rekel, ali to so zagrizeni Nemci, ki so ravno gospodovalno vladarstvo zgubili. Že prav, tam so Nemci, pri nas pa Slovenci; prvi divjajo, ker mislijo, da se bode skoraj svet podrl, če ne bodo oni zopet gospodovali, drugi pa ravno tako divjajo, ker tudi mislijo, da bode vsega konec, če oni skoraj gospodovalnega gesla v roke ne dobijo. Dragi bralec! le verjemi, kar še ni, pa še bode; enaka načela, enako delovanje, enaki sad! Jezik ne dela nobenega razločka, naj kdo govori nemški ali slovenski. Le poglej, n. pr. socialiste, demokrate in rudečkarje: Po Nemškem, Laškem, Francoskem in Angleškem, povsod isti nazori, pa tudi isti učini in isti sad in vendar je jezik različen, povsod drugačen. Ali jezik ravno sadu ne določuje, ampak podlaga — verno prepričanje. Strup dela povsod uničevalno.

Ali glej, v kake Kozarje so me misli zapeljale! Naj končam, znabiti se Ti, dragi bralec, že k službi božji, ali celo k Vstajenju Gospodovemu mudí. Zato edino še dostavljam: Ljubi narod slovenski! o velikonočnem času, o času spomina Vstajenja Gospodovega, spominjaj se tudi svojega vstajenja — vstajenja iz liberalnega kerščanstva, ali celo liberalnega katoličanstva (ki ga ni) — vstajenja iz verske vnemarnosti! Dobro si zapomni, le z eno stranko (resnično katoliško) boš zmagal, vstal kot narod; z dvema strankama nikoli in nikdar ne. „Kdor ni z Menoj, je zoper Mene“, ima in bode imelo vedno svojo veljavo, ker je beseda vstalega Izveličarja. Liberalnega razpora ni nikdo

bolj vesel, kakor naši vsestranski nasprotniki — ta jim je porok konečne zmage. Qui habet aures — oculos, audiat — videat & intelligat! (Kdor ima ušesa — oči, naj sluša, gleda in umé!)

Naprej zastava slave!

†

Politični pregled.

V Ljubljani 23. marcija.

Avstrijske dežele.

Z Dunaja. V tožbi zoper socialiste so porotniki zanimali krivdo zaradi veleizdaje in kalenja miru, a potrdili, kar se tiče ropa pri Merstallingerju, hudodelstvo pri zatoženih Engel in Pfleger, pri Berndts pa vdeležbo, Engel in Pfleger sta bila obsojena na 15 let, Berndts na 2 leti težke ječe, drugi zatoženi so bili oproščeni. Prihodnjic kaj več.

Varična komisija na Dunaji misli nasvetovati nekaj reform; jedna iz med teh se ozira na upravno (administrativno) statistiko, tu pa se hrani bolj na času in delavnih močeh, nego pri denarjih. Vodstvo statistike bode dobilo samostalno stališče, da bode lahko neposrednje občevalo z drugimi uradi, nekatera dela in poročila se bodo opustila in vse delovanje bode postalo bolj jednostavno. Druga reforma pa zadeva deželne oblasti, posebno pa namestništva.

Delovanje in šuntanje proti novi šolski noveli se je prav marljivo začelo. Kar je bilo mogoče, so naj pred storili liberalni državni poslanci. Ker se jim ni posrečilo podreti, so iskali in dobili pajdašev zunaj državnega zbora.

V seji (20. t. m.) Dunajskega mestnega sveta je svetovalec Praetorius, znan framasonski bratec, nasvetoval novo izjavo zoper šolsko novelo, kar bilo je tudi sklenjeno. Po tem vvodu si bodo framasoni po mestih in po deželi gotovo prizadevali „svoje“ storiti; tedaj se smemo tudi gotovo nadejati, da državni zbor bode kmalo obsut s prošnjami, da naj se šolska novela zavrže.

Sicer pa so že „mladočeli“ zdavnaj na nogah ter povsod svetujejo, prosijo in žugajo, da bi se srenje izrekle proti noveli. Do zdaj imajo malo upljiva, tako rekoč nič, mar več češki listi so vsi zoper tako ščuvanje in zagovarjajo odlično šolsko novelo.

Vnanje države.

Zarad znanega dinamitnega razleta v Londonu in zarad premnogih brezimnih pisem, katere dobivajo vojaške in druge gosposke, se je čuječnost policije povsod podvojila. Straže pri raznih založnicah (posebno vojaških), pri mostovih, državni banki, pri palači poslancev in drugih javnih poslopih so noč in dan postavljene ter čuječe, da bi se kaj takega ne primerilo, kakor une dni v Kingstrejskih ulicah. — Kaki časi, kaka prihodnost!

Irski politiški zločini so prestavili svoje delovanje iz Irskega na Angleško. Poslanec iz Helstona je bil v brezimnem pismu svarjen, naj nikar ne hodi k otvorjenji zbornice, ker irska morilna druhal hoče parlament razstreliti.

Izvirni dopisi.

Iz Starega Trga pri Poljanah, 16. sušca. — Danes ob 8. uri zjutraj udari plat zvona, hipoma nastane krik: Gori! pri Filipovih! To je hiša blizo farne cerkve in farovža. Že je dim silil skozi slamnato, a od snega mokro streho, a rudečega petelina

ni bilo še viditi. Zato se je tudi posrečilo, da se je ogenj o pravem času zadušil; kajti vrlo so ženske pritiskale s škafi in možki ročno polivali, tako ni bilo ta pot več nesreče. Zrak je bil miren, nikakove sapice, le sneg se je britko solzil po strehah in povsod. Pač velika sreča, da se to ni zgodilo pred nekaj dni, ko je silna burja vihravši hotela vse podreti in polomiti. Kaj bi tedaj ljudje počeli in brez vsega, še clo naj potrebnejšega gasilnega orodja? Potrebno je, reč pred pomisliti. Le dve ročni gasilnici ste nekje spravljene bile; o lojtrah, ákih in drugem orodji ni duha ne sluha. Lojtre so bile nekda, a zginitle so nekam. Ako premislimo, da šteje Trška fara nad 3360 duš, prebivajočih v 17 vaseh in razdeljenih v 4 občine, pa ne jedne gasilnice, niti dan danes tako koristnega društva požarne brambe, moramo se čuditi, odkod ta brezskrbnost izvira? Ni je edinosti — sloge in ljubezni in dobrohotnosti najti pri občinstvu. Mala sosednja kočevska občina v Nemški loki, napravila si je v kratkem gasilnico, ki stane nad 500 gl., zraven pa tudi osnovala požarno brambo. Lep izgled v posnemo vsem zaspancem! Se ve da, gasilnica brez vodé je pero brez tinte, a temu se lahko pomaga. Ker imamo včasih pomanjkanje vodé, dal bi se v Trgu napraviti koristen vodnjak za vsakdanjo porabo, kakor tudi o priliki silovitega požara, katerega nas varovaj Bog! — Dobri nasveti častite duhovščine, učiteljstva in drugih javnih osob naj nam ne bo le peto kolo pri vozu, naj ne bo le bob v steno! Vzajemnost, združenimi močmi in ljubeznijo se dá marsikaj napraviti, kar se v trenutku nemogoče vidi. Saj Poljanci veliko sveta prehodijo, trudivši se za vsakdanji kruh, vidijo po svetu marsikaj lepih in koristnih naprav. Zakaj ne bi tedaj, vrnivši se domu k svojim dragim, si tudi domá kaj koristnega po svoji moči ne omislili! Kako vrlo ste se obnesli o priliki poroke Prevzvišenega cesarjeviča Rudolfa 10. maja 1881. leta. Blagovoljno ste zložili zares veliko svoto novcev, da se je 215 otrok šolske mladine s kruhom, vinom in drugo hrano prav dobro pogostilo. Skazali ste jim tako svojo ljubezen, ob enem pa jim vnmali ljubezen in vdanost do preslavne Habsburške hiše. Zakaj bi ne bili tudi o drugih koristnih napravah za blagor občine tako neustrašljivi in stanovitni? Tedaj na noge, Poljanci stavite spominke sebi v čast, svojim potomcem pa v lep izgled in spodbudo!

Iz Celovca, 19. sušca. (V sršenovo gnjezdo dregnil) je „Mirov“ vrednik, g. Filip Haderlap, ko se je na ministerstvo kupčije pritožil, da se na Koroškem ne rabijo dvojezične, nemško-slovenske, ampak samo nemške poštne tiskovine, in da od uradnikov pri Celovski pošti ni eden ni zmožen slovenskega jezika. Ministerstvo namreč te pritožbe ni prezrlo, ampak je naložilo kupčijski zbornici v Celovcu, naj se izjavi, v koliko je ta pritožba opravičena. Kupčijska zbornica je svoj odgovor objavila v tukajšnji „Klagenfurter Zeitung.“ Ultranemški list „Freie Stimmen“ kar ogenj in žveplo bljuje od jeze; tudi v „Tagesposti“ se stvar premleva, toraj je naravno, da se tudi politični filistri pogosto bavijo s to zadevo. V odgovoru trgovinske zbornice se osobstvo tukajšnje pošte tako natančno popisuje, da je zamoglo le poštno vodstvo te podatke predložiti, toraj je v tem slučaju pošta sodnik v lastni pravdi. Rečeno

je v odgovoru, da se slovenske tiskovine na Koroškem nikoli niso zahtevale in da so še Slovenci sami proti njim protestirali. Iz te izjave gleda sama nemško narodna strast! Kako bodo namreč kmetje zahtevali slovenske tiskovine, če se vedeli niso, da so take sploh na svetu? Na deželo jih namreč niso nič poslali, vsak človek kupi tako dopisnico ali tako nakaznico, kakoršnja se dobi, in zavolj ene dopisnice se ne bo pravdal, če bi prav slovensko rajši videl ko nemško. Njih večina pa sploh niso vedeli, da se tudi nemško-slovenske tiskovine dobodo. Da bi bili pa Slovenci sami protestirali proti nemško-slovenskim tiskovinam, to poročilo je pa prevara ministerstva. Nekaj renegatov se tukaj našteva kot pravi izraz ljudske želje! Kajti le renegat je tako strasten in fanatičen, da ga slovenska beseda pod nemško v oči bode! Nemško-slovenske tiskovine imajo namreč zgoraj nemške in še le pod njim, slov. besede. Vsakemu je na prosto dano, gledati samo na slov. vrsto, izpolniti jo s peresom, slovensko pa prezreti. Na Tirolskem imajo v obče nemško-taljsanske tiskovine, pa Nemcev italjanska vrsta nič ne bode v oči; kako da bi ravno naše „Slovenec“ (??) te slovenske besede toliko v oči bodle? V hribih je še dosti Slovencev, ki so se sami naučili slovensko brati, nemškega pa ne znajo niti besedice. Ali za take ni pripravno, da zamorejo na tiskovinah sami brati, kaj in kako? Kakor se na Štajarskem tisti glasoviti „Slovenci“ iz Marenberga zmirom zoper svoje rojake v boj pošiljajo, da vsake kvatre kako protislovensko izjavo podpišejo, tako imamo tudi tukaj nekaj nemškutarske sodrge, obstoječe iz nekterih županov, pisarjev, učiteljev itd., ki so sicer rojeni Slovenci, pa vse slovensko še huje črtijo, ko Nemci. Ti so podpisali protest zoper dr. Vošnjaka in sploh vse protislovenske izjave. Na te se zdaj tudi trgovinska zbornica sklicuje.

Da poštni uradniki v Celovcu ne znajo slovensko, to mora pošta in za njo trgovinska zbornica sama priznati. To je zadosti žalostno, in vlada bi lahko pomagala, ko bi hotela! Naše poštne uradnike so iz Ljubljane v Tirole, v Šlezijo, Bukovino itd. prestavili; mar li bi jih ne bili mogli v Celovec en par poslati? Še zdaj je nekaj slovenskih poštних uradnikov med trdimi Nemci nastavljenih; vlada se toraj ne more izgovarjati, da nima jezika zmožnih uradnikov!

Poročilo trgovinske zbornice tudi pravi, da poštno vodstvo do zdaj ni imelo še nobenih pritožb zavolj neznanja jezika. Pa pošti so znane le pisane ali ustmene pritožbe, in takih je bilo v zadnjem času nekaj. Da bi pa kmečko ljudstvo tiumoma, ali kakor si bodi, oporekalo, tega od pohlevnega Slovenca ni pričakovati; rajši potrpi, in to tem bolj, ker je že od nekda vajen, da se na njegove pritožbe ne jemlje dosti ozira.

Trgovinska zbornica je sicer sklenila svoje poročilo s tem, da naj se slovenskim poštam pošiljajo tudi slovenske tiskovine, pa sadu si ne obetam od od tega nobenega. Poštarji so vsi nemškutarji in bojo slovenske tiskovine le takim dajali, kateri jih nalašč zahtevajo, ne pa vsem od kraja. Ker je pa slov. ljudstvo še premalo zbujeno, ne bodo slovenskih tiskovin nalašč zahtevali, vsled tega bodo neprodane obležale, poštarji bodo poročali, da jih nobeden kupiti neče in tako bodo nas

z zvijačo na laž postavili in nam to pravico odvzeli. Najbolj pametno bi bilo, ko bi se za vso deželo samo nemško-slovenske tiskovine rabile, kakor na Tirolskem nemško-laške, s tem bi se Nemcem nobena krivica ne godila, ker nemška vrstica je že tako na vrhu tiskana, naša pa spodaj. Če pa li smemo od naše sedanja vlade toliko nepristranskega poguma pričakovati, ne vemo. Zeleti bi pač bilo, kar bi tudi nji ne škodovalo, ampak njeno veljavo v očeh vseh dobro mislečih povzdignilo.

Zavolj te nedolžne pritožbe ščuje nesramni list „Freie Stimmen“ zoper g. prof. Einpielerja, zoper g. Haderlapa, zoper celovško čitalnico itd., ter bi najrajši videl, ko bi divja druhal kar po celovških rodoljubih padla. Škandal-vrednik tega lista, neki Mačnik, nemara misli, da se pusti ves slovanski svet tako strahovati, kakor je žali-bog ostrašen revni koroškoslovenski kmetič!

Domače novice.

V Ljubljani 24. marca.

(Zaradi bolezni g. župana), bode mestna seja prihodnji torek 27. t. m. ob 5. uri popoldne.

(Ljudski shod) je bil v ponedeljek na sv. Jožefa dan v Ljubljani. Prišel je k njemu tud govornik iz Gradca. Ker se taki shodi prevečkrat napravljajo, zadnji je bil božične praznike, ne vabijo več ljudi skupaj v tolikem številu, in ker se zmirom jedne in iste stvari premljevajo, niso mikavni za občinstvo. G. Kunec ki je tudi pri ljubljanskem obrtniškem društvu, je menda v marsičem ljudem oči zbrisal. Kakšen vspeh je imel poslednji ljudski shod, o tem vedo le bolj njegovi osnovatelji.

(Slavnostno basedo) priredijo na veliko-nočni ponedeljek 26. marca narodna društva v Ljubljani in Šišenska čitalnica v spomin 125letnega rojstnega dne Valentin Vodnika na korist matici za Vodnikov spomenik v deželnem gledišči. Spored: 1. Slavnostna ouvertura, svira vojaška godba „Baron Kuhn“ pod vodstvom kapelnika g. Nemrava. 2. Prolog, zložil g. Anton Koder, govori g. Robert Bežek. 3. Kantata, zložil g. J. Cimperman v spomin 125letnice Vodnikovega rojstva; vglasbil za zbor in godbo g. A. Förster; poje moški zbor čitalnice Ljubljanske, s spremljevanjem c. kr. vojaške godbe „baron Kuhn“. 4. Štempihar mlajši. Gluma v jednom dejanji, poslovenil V. Eržen. 5. Franjo Gerbič — „Moj spominek“, besede V. Vodnikove, poje mešani zbor Šišenske čitalnice. 6. Mramorne podobe. Prestavljajo člani slav. društva „Sokola“. „Večer.“ Skupina v Draždanah (Schilling). „Polyphem siloma drži Odyssejevega tovariša.“ Antika skupina v kapitulu v Rimu. „Vojak Marathonski.“ „Smrt Laokoona.“ Skupina v Vatikanu. „Herm usmrti Arga.“ Antika skupina v Parizi. „Heraklej in Antej.“ Antika skupina v Florenči. „Počivajoči Herm.“ „Grški bori-telji.“ „Galater usmrti svojo ženo a potem samega sebe.“ Antika skupina v Rimu v vili „Ludovisi“. „Rop Sabink.“ Skupina v Bologni. „Noč.“ Plastična skupina od J. Schilling-a v Draždanah. — Sedeži se dobivajo v ponedeljek od 11. do 12. ure dopoldne in zvečer od 6. ure naprej pri kasi. Kasa se odpre ob 6. uri, začetek ob 7. uri zvečer. Preplače za Vodnikov spomenik se hvaležno sprejmó. K obilni udeležitvi vabi najljubnejše odbor za Vodnikovo slavnost.

(*Preteklo cvetno nedeljo*) je govoril profesor g. Šuklje v Mariji Antonietti, nesrečni soprogi francoskega kralja Ludovika XVI, govor je bil po obliki in zadržavi izvrsten. Občinstvo je govorniku glasno klicalo zahvalo, med poslušalci je bil tudi g. deželni predsednik z gospodično hčerjo. Predavanja so donesla za „Narodno šolo“ nad 100 gl. dobička.

(*Trgovsko bolnišnico in penzijsko društvo*) je imelo preteklo nedeljo občni zbor. Lansko leto za društveno blagajno ni bilo kaj ugodno, ker bilo je treba mnogo bolnih podpirati. Tajnik gospod Drahsler opomni, da je vzrok temu tudi, da so se kurzi vrednostnih papirjev znižali. G. Skabrně nasvetuje, naj bi se letni donesek povišal od 6 na 8 gl. Uname se potem živahna debata, a predlog se vendar zavrne. G. Turk predlaga, naj se računski pregledniki volijo po listkih, a ne per acclamationem. Predlog sicer obvelja, a odšlo je toliko članov, da zbor ni bil več sklepčen in se seja konča.

(*Iz pred porotne sodbe*). 21. t. m. je bila pred porotniki Marija Igljč, zatožena detomora. 22. decembra 1881 je svojega 2 meseca starega otroka, dečka, pokopala pri Gamelnah, zakrila ga z listjem in obtežila s kamnom, da se je zadušil. Obsojena je bila na vislice. Zaslišavši sodbo je glasno zajokala.

(*Sneg*). V Ljubljani je Veliki četrtek celo dopoldne jako snežilo ter strehe pobelilo. Po tleh se mu to ni posrečilo; saj po mestnih ulicah ne. Nastala pa je huda zima. Včeraj in danes je malo boljše, kakor o Božiču.

Razne reči.

— Preteklo sredo dopoldne se je zbral stolni kapitel Goriški ter izvolil za general-vikarja prečast. gospoda prošta dr. Valussi-ja.

— Častni korarjistolnega kapitela v Trstu so imenovani gg. Jurij Jan, dekan v Dolini, Frane Ueman, kapelan stolne cerkve in dekan Jakob Stariha v Picani, potem prošta in farnega dekana g. Janeza Capelarija v Paznu in župnika Karola Mechijo v Munjah za častna kanonika pri stolni cerkvi v Kopru.

— Svečanost. Dne 26. marca na velikonočni ponedeljek bode odbor za Miklošičevo svečanost ob 5. uri popoldne imel v Ptuiju v „Narodnem domu“ prvo sejo, kjer se vredí vspored vse svečanosti. Vsi odborniki in drugi narodni odličnjaki se vljudo vabijo k seji.

— Pretekli veliki četrtek sta Nj. veličanstvi, presvitlicesar 12 starim revnim možem in presvitla cesarica enako 12 revnim ženam noge omivala. — Najmlajši možje so bili po 87 l. stari, naj stareji mož pa 93 l. Naj mlajši žene in sicer takoj devet so stare po 90 let, naj stareja pa 96. Starost vsih 12 mož je znašala 1063 l.; starost vsih 12 žen pa 1093 l.; tedaj je ta uno mož za 30 l. prekosila. Po Vtrld.

— Narodna čitalnica v Škofji Loki priredi ponedeljk 26. marca t. l. Veselico, h katerej Vas uljudno vabi odbor. Začetek točno ob 1/2 8. uri zvečer. Vstopnina: Za ude 20 kr., z rodbino 40 kr., za neude 30 kr., z rodbino 60 kr.

— † Čg. Žirovnik, župnik v Grahovem je umrl 22. t. m., ter bo danes pokopan. R. i. p.!

— Profesor, g. Simon Rutar, je postal krajni šolski nadzornik v Spletu v Dalmaciji.

— Mogočnik (šah) Perzije bo obiskal spet letos Evropo. Podal se bode na potovanje v sredi aprila, bo navzoč pri kronanju ruskega cara v Moškovi, potem pojde naravnost na Dunaj in v Rim. Od tam pa se vrne skozi Carigrad in Kavkaz v svoje dežele nazaj.

— Pravda zoper socialiste. (Dalje).

Zaslišan je potem Ernst Schmidt, ki je bil sicer pri družbah, a ne pri tajnih. Bukve „Wunder der Chemie“ je on dobival po sešitkih. Zatoženec pripoveduje, da sta on in Hotze nameravala konec aprila popustiti to družbo, Hotze je namreč rekel: Kar v Londonu hočejo, to sega predaleč. Ti ne vedo, kakšne razmere so na Dunaji, za njih sanjarije se jaz ne bom dal zapirati. Zaslišan je bil potem France Gröbner. Od leta 1879 do srede 1882 je bil kletar v Lerchenfeldu. Tam so se shajali Bernt, Würges, Krondorfer, Spiegel in Weich, kakor drugi gostje, a ne kot tajni klub. — Zatoženec Baruch Spiegel je pred policijo precej obstal, a preklical pred preiskovalnim sodnikom, danes tudi pravi, da ne ve o tajni osnovi delalcev. Zatoženi Krondorfer je bil blagajnik v klubu, a noče nič vedeti o tem, da bi bilo to kako prepovedano društvo, marveč nabirali so le za to, da bi delavcem pomagali v potrebi. — Zatoženi Winter pravi, da je ob pamet prišel, ker je tako preganjan, pri njem so najdlci ciankalija 1570 gramov, a pravi da ga je kupil od Kitajca, da bi si življenje vzeli. — Karol Mauer sicer pove, da je bil pri delavskih shodih, tudi njih glasilo „Freiheit“ je bral, a ni se dalje za nje brigal. O skrivni organizaciji delavcev mu ni nič znanega, a vedel je, da je razkol med delavci, a on spada tisti stranki delavcev, ki se imenuje anarhistična in njih organ je „Zukunft.“ Ta stranka je prava stara stranka delavcev, kar se je od nje ločilo, je breznačajno. Zatoženi Motz je že 3 leta na Dunaji, in za l. 1880 član delavskega vzobraževalnega društva. On je bil vrednik „Zukunft“ ter noče nič imeti s stranko „Freiheit“; Mostove namere so mu bile nekaj znane. Zatožen Kompos pripovedoval je na široko o svoji delavnosti za radikalno delavsko stranko, vse drugo, vzlasti da je pri kaki skrivni družbi je zanimal. Zatoženi Würges je prišel l. 1860 na Dunaj, tu se je oženil, in je prišel l. 1880 v agitacijo, ker se je zbiralo v hiši, kjer je on stanoval, delavsko izobraževalno društvo. On je privrženec radikalne stranke delavcev, a o skrivni osnovi noče nič vedeti. Pri preiskavi je drugače govoril; on le obstoji, da je za društvene namene denar nabiral. Bil je četrt leta vrednik „Freiheit“. Predsednik ga opomni, da more on „Mosta“ dobro poznati, ker zmirom je jedno in isto po listu. Predsednik bere še vlovljeno pismo Würgesa do Weicha, ker mu svetuje, kako se mu je zagovarjati. (Dalje prih.)

Tržne cene v Ljubljani.

23. marca.

Pšenica banaška hektoliter 8 gl. 95 kr.; domača 7 gl. 65 kr.; rež 5 gl. 25 kr.; ječmen 4 gl. 40 kr.; ajda 4 gl. 30 kr.; proso 5 gl. 90 kr.; tursica 5 gl. 20 kr.; oves 3 gl. 9 kr.

Eksekutivne dražbe.

28. marca. 1. eks. drž. pos. Johana Panovič iz Mokronoga 4900 gld. Mokronog. 1. eks. drž. posessva Angija Ladič iz Velikih Lešče, 500 gl. Metlika. 1. eks. drž. pos. Jože Križan iz Metlike 780 gl. Metlika. 1. eks. drž. pos. Matija Jurajevič iz Mlake 3085 gl. Metlika. 1. eks. drž. pos. Jakob Kanbič iz Prilozja štev. 9, 2263 gld. 86 kr. Metlika. 3. eks. drž. pos. Janez Kodrič iz Brezovice 43 gl. 69 kr. Kostanjevica. 1. eks. drž. pos. France Železnik iz Zgornje Lanknice, 1307 gl. Mokronog. 1. eks. drž. pos. Ignac Brezgar iz Kamence 532 gld. Račje. 1. eks. pos. Andrej Segar iz Zlatenka 1700 gl. Ribnica. 1. eks. drž. pos. France Gorše iz Dolenjevsi štev. 67, 2200 gl. Ribnica. 1. eks. drž. pos. Matija Kambič iz Gradnika štev. 8, 1311 gld., 1. eks. drž. pos. Dako Selakovič iz Drage 222 gl. 50 kr. Metlika. 1. eks. drž. posest Martin Režek iz Lešče, 1412 gld. Metlika.

29. marca. 1. eks. drž. Neža Petrič iz Dolenje vasi 1183 gld. Logatec. 1. eks. drž. pos. Jože Homovec iz Cirknice 1692 gld. Logatec. — 1. eks. drž. posest Marija Logar iz Zgornje vasi 7270 gl. Logatec. 1. eks. drž. Anton Pavlovič iz Grčarevca, 450 gold. Logatec. Relicijacija pos. Kasperja Urh 828 gld. iz Dolenje vasi. Logatec. 1. eks. drž. posest Jernej Istenič iz Zgornje vasi h. št. 183 6832 gl. 32 kr. Logatec. 1. eks. drž. pos. Marjeta Debevec iz Grahovega h. št. 51 — 638 gld. Logatec. 1. eks. 1. eks. drž. pos. Mihael Gimpel iz Toplice 1023 gl. Rudolfovo. 1. eks. pos. Tomaž Hršič iz Spodnjega jezera, 3230 gl. Logatec. 1. eks. drž. pos. Gregor Gostiša iz Zgornje vasi 6600 gl. Logatec. 1. eks. drž. pos. France Vozel iz Ivančne gorice št. 52 — 1265 g. Zatična. 1. eks. drž. pos. Anton Blatnik iz Leševja, 2029 gl. Zatična.

Umrli so:

15. sušca. Avgustina Avšič, 56 let, M. Terzija cesti otrpnenje možganov. Marija Šajn, gostija, 71 let, Kravja dolina, vnetje hrbtišča.

16. marca. Ana Reytmeyer, ženirjeva hči, 2 let 7 mesecev, Betovenove ulice, difteritis.

17. marca. Anton Mertel, kaznjeneec, 43 let, sušca.

17. marca. Marjeta Demšar, delavka 52 let, kolodvorske ulice, 52 let, protin. Marija Selak, delavka 48 let, Kravja dolina st. 11, srčna napaka.

V bolnišnici:

12. marca. Lorenc Babnik, gostač 59 let, kron. črev. katar.

13. marca. Janez Kuhar, delavec, 41 let, plč. tuberkoloza.

Naznanilo

radovednim naročnikom in drugim za pirhe:

Ta teden nam je došlo iz Dunaja mnogo blaga za vstanovljenje

katoliške tiskarne,

ki se zdaj pridno sestavlja. Alleluja!

Prosimo pa tudi mi za pirhe, katere nam je kdo v to ali obetal, ali sicer nameril.

Vsem vesele praznike!

Vredn. in opravništvo.

Spōstena razprodaja.

Zarad spremenitve prostora se razprodaja zaloga v blagu

Karl Till

poleg Hradeckijevega mosta: orodje, ki se potrebuje v kancelijah, pisarnah in šolah, lepoticje (galanterijo blago) oljnate slike, bukve s podobnicami, raznovrstni papir i. dr. po zelo znižani ceni.

J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani.